

Системна організація психофізіологічних та вегетативних функцій (медико-біологічні аспекти)

*Матеріали міжнародної наукової конференції
присвяченої 100-річчю від дня народження
д.м.н., професора Леоніда Гіттика
(Україна, Луцьк 8–9 червня 2026 року)*

ВИВЧЕННЯ ЕКСПРЕСІЇ iNOS ТА eNOS В СЛИЗОВІЙ ОБОЛОНЦІ ШЛУНКА У ЧОЛОВІКІВ ІЗ ХРОНІЧНИМ ГАСТРИТОМ ТА СУПУТНЬОЮ ПАТОЛОГІЄЮ

Скубицька Л. Д.¹, Севериновська О. В.²

¹Дніпровський державний медичний університет, м. Дніпро, Україна,

²Дніпровський національний університет ім. Олеса Гончара,

м. Дніпро, Україна

luda.scubitskaya@gmail.com

Хронічний гастрит є поширеною патологією травної системи, перебіг якого ускладнюється наявністю коморбідних захворювань. Важливу роль у розвитку морфофункціональних змін слизової оболонки шлунка відіграє дисбаланс системи оксиду азоту, зокрема зміни активності індукцибельної та ендотеліальної синтаз (iNOS, eNOS).

У роботі обстежено 127 чоловіків із хронічним гастритом, яких залежно від наявності супутніх захворювань було розподілено на 7 груп, та проведено імуногістохімічну оцінку експресії iNOS і eNOS у слизовій оболонці шлунка при різних морфологічних формах хронічного гастриту на тлі уражень серцево-судинної, ендокринної та гепатобіліарної систем.

Встановлено, що при поверхневому хронічному гастриті спостерігалася низька експресія iNOS ($1,2 \pm 0,08$) ум. од. та eNOS ($1,0 \pm 0,09$) ум. од., що відповідало помірним запальним змінам. У хворих з атрофічним гастритом показники обох ферментів вірогідно підвищувалися ($2,0 \pm 0,1$) ум. од.; ($p < 0,05$), що свідчило про запалення та ендотеліальну дисфункцію. Виражені зміни виявлено у пацієнтів із поєднанням гастриту та гепатокардіометаболічною патологією. У цих групах експресія iNOS досягала максимальних значень ($2,8-2,9$) ум. од.; ($p < 0,01$), що відображало інтенсивне запалення та оксидативний стрес. Одночасно підвищення eNOS (до $2,7 \pm 0,21$) ум. од.; ($p < 0,01$) свідчило про

компенсаторну активацію ендотеліальної регуляції мікроциркуляції. При цукровому діабеті знижувалася експресія eNOS на тлі гіпоксичних, трофічних змін, тоді як гіпер - гіпотиреоз асоціювалися з її підвищенням.

Отримані результати демонструють, що коморбідна патологія суттєво впливає на активність системи NOS/NO при хронічному гастриті, посилюючи запальні процеси у слизовій оболонці шлунка. Визначення рівнів iNOS та eNOS може розглядатися як перспективний морфофункціональний маркер перебігу гастриту та його лікування.

Ключові слова: гастрит, слизова оболонка шлунка, ферменти NO, коморбідність, імуногістохімія.

ВПЛИВ НИЗЬКОЧАСТОТНОЇ БІОРЕЗОНАНСНОЇ ДІЇ НА МІКРОЕКОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ БІОСЕРЕДОВИЩА ТА МОЖЛИВОСТІ ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ ДЛЯ ДЕТЕКЦІЇ ШЛУНКОВО- КИШКОВОЇ МІКРОФЛОРИ

Темненко І. П., Ілюха Л. М.

*Кафедра анатомії, фізіології та фізичної реабілітації, Черкаський
національний університет імені Богдана Хмельницького, м. Київ, Україна*

ilyuhalidiya@ukr.net

Вивчення взаємодії низькочастотного електромагнітного випромінювання з рідкими біосередовищами та мікроорганізмами, що в них перебувають, є надзвичайно актуальним медико-біологічним завданням. Доведено, що під впливом низькочастотного комплексу «Паркес-Л» змінюється фагоцитарна активність та покращуються адаптаційні показники організму.

Досліджували процеси життєдіяльності та детекції шлунково-кишкової мікрофлори (*Bifidobacterium*, *Helicobacter pylori*) під впливом